

సంపూర్ణ-సంక్షిప్త-సమర్థ

CURRENT AFFAIRS గురువు

తెలుగు మీడియం UPSC/TPPSC/APPSC అభ్యర్థులకు

21st October 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa telugu

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

21st October 2022

1. -అటవీ సంరక్షణ చట్టం 1980:	3
(i) లక్షణాలు:.....	3
(ii) ఏదిసిఫార్సు చేసిన దిద్దుబాట్లు?.....	3
(iii) ఏదిచింత ఉందా?	4
2. - భారతీయ రాబందులు:.....	5
(i) భారతదేశం లో, NSADS రాబందులకు తీవ్రమైన ముప్పు కలిగిస్తుంది:	5
(ii) డిక్టోఫెనాక్:	5
(iii) రాబందుపరిరక్షణ కోసం కార్యాచరణ ప్రణాళిక 2020-2025:.....	5
(iv) రాబందులు కోసంపర్యావరణ పరిరక్షణ ఎందుకు కీలకం?	5
3. - భారత వాతావరణ శాఖ:	6
(i) IMD గురించి:.....	6
(ii) ప్రయోజనం:	6
4. - భారతదేశ అధికారిక భాష:	7
(i) రాజ్యాంగబద్ధమైనదినిబంధనలతో అనుబంధించబడిన పదం యొక్క ఉపయోగం:.....	7
(ii) స్థానికభాషలు:.....	7
(iii) చట్టాలుమరియు శాసనాలు క్రింది భాషలలో వ్రాయబడ్డాయి:.....	7
(iv) ముగింపు:.....	8

సంపాదకీయంవిశ్లేషణ 9

1. అత్యున్నతమైనదికోర్టు గురించి అన్నీ:..... 9

- (i) సుప్రీంకోర్టు చరిత్రపై నేపథ్య సమాచారం: 9
- (ii) సుప్రీంకోర్టుదియొక్కరాజ్యాంగ నిబంధనలు:..... 9
- (iii) సుప్రీంకోర్టు ఎక్కడ ఉంది? 9
- (iv) న్యాయస్థానంలోవిచారణ:..... 10
- (v) సుప్రీంకోర్టుదియొక్కప్రయోజనం:..... 10

2. సింధులోయ నాగరికత:..... 11

- (i) సింధులోయ నాగరికత యొక్క అవలోకనం:..... 11
- (ii) సింధులోయ నాగరికత యొక్క లక్షణాలు: 11
- (iii) పట్టణీకరణమరియు పట్టణాల కోసం ప్రణాళిక..... 11
- (iv) వ్యవసాయంమరియు ఆర్థిక వ్యవస్థ..... 12
- (v) హరప్పన్యతం 12
- (vi) సింధులోయ ప్రదేశాలు మరియు వాటి ప్రత్యేకతలు: 12

GURU DEEKSHAA IAS

1. -అటవీ సంరక్షణ చట్టం 1980:

లక్షణాలు:

GS II

విషయం → ప్రభుత్వవిధానాలు మరియు జోక్యాలు

➤ సందర్భం:

- అధ్యక్షుడుహార్డ్ చౌహాన్ ప్రకారం, షెడ్యూల్డ్ తెగల జాతీయ కమిషన్ (NCST) తన విధానాలు గిరిజన ప్రజల హక్కులు మరియు సంక్షేమాన్ని ప్రభావితం చేసినప్పుడు "ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించే" బాధ్యతను కలిగి ఉంది. అతని ప్రకారం, NCST కొత్త అటవీ సంరక్షణ నియమాలు, 2022ని వాయిదా వేయాలని కేంద్ర పర్యావరణ మరియు అటవీ మంత్రిత్వ శాఖను కోరింది, ఈ కారణంగా మిగతా వాటి కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- అటవీ పరిరక్షణ చట్టం 1980 ప్రకారం, అటవీ ప్రాంతాల్లో సుస్థిర వ్యవసాయ అటవీ పెంపకంలో పాల్గొనడానికి ముందు ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి పొందడం అవసరం. ఒక వ్యక్తి చట్టానికి విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తే నేరస్థుడిగా పరిగణిస్తారు.
- చట్టం యొక్క ద్వారా ఏర్పాటు చేయబడిన సంప్రదింపుల సంఘం నుండి ఈ అనుమతుల కోసం కేంద్రం సిఫార్సులను స్వీకరిస్తుంది
- ఈపైవేట్, రక్షిత, కమ్యూనల్ మరియు రిజర్వ్ ఫారెస్ట్లతో సహా అన్ని రకాల చెట్లకు ఈ చట్టం వర్తిస్తుంది.
- ఇదిఇది జీవవైవిధ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి, వన్యప్రాణులను సంరక్షించడానికి మరియు మరింత విధ్వంసం నిరోధించడానికి ప్రయత్నించింది. ఈ చట్టం అడవులను సంరక్షించే గొప్ప శక్తిని కలిగి ఉండగా దాని లక్ష్యాలను కోల్పోయింది.

- చట్టం యొక్క సెక్షన్ 2లో పేర్కొన్న నాలుగు కేసులలో, ఏదైనా రాష్ట్ర చర్య తీసుకునే ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వం తన సమ్మతిని తెలియజేయాలి.
- ఏదైనా పరిమితం చేయబడిన అటవీ ప్రాంతం ప్రస్తుతం రక్షించబడలేదు.
- అడవిఇతర అవసరాలకు అటవీ వనరుల వినియోగం
- అడవిఅడ్డకు ఎవరైనా స్వాగతం.
- పాతదిచెట్లను తొలగించిన తర్వాత కొత్త చెట్లను నాటడానికి ఏదైనా అటవీ స్థలాన్ని ఉపయోగించవచ్చని పేర్కొంది.
- మరొకటి నాన్-ఫారెస్ట్ పని అంటే తోటలను తయారు చేయడానికి స్వీయ-పునరుత్పత్తి అడవిని తొలగించడం.
- పరిహారం యొక్క అడవుల పెంపకానికి సంబంధించిన సదుపాయం కూడా ఇందులో ఉంది. రెవెన్యూ భూమికి చెల్లించే విధంగానే వినియోగదారు సంస్థ అటవీ భూమికి కూడా చెల్లించాలి. నికర ప్రస్తుత విలువ (NPV) తప్పనిసరిగా 50 సంవత్సరాల వ్యవధిలో తిరిగి చెల్లించాలి. పర్యావరణ ఖర్చుల NPVని అడవులు భరిస్తాయి.

ఏదిసిఫార్సు చేసిన దిద్దుబాట్లు?

- రోడ్డు మరియు రైల్వేలకు మినహాయింపులు: 1980కి ముందు రోడ్డు మరియు రైల్వేలతో సహా వివిధ మంత్రిత్వ శాఖలు కొనుగోలు చేసిన ఏదైనా సన్యశ్యామలమైన, అభివృద్ధి చెందని భూమిని చట్టం నుండి మినహాయించాలని ఉద్దేశించబడింది. కొనుగోలు చేసిన భూమిని కొత్త అభివృద్ధి లేదా విస్తరణ కోసం క్లియర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు.

- అడవిచట్టం ప్రకారం ప్రస్తుత అటవీ నిర్వచనానికి అనుగుణంగా ప్రైవేట్ ఆస్తిని అటవీయేతర ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించలేరు. వన్ టైమ్ సడలింపుగా 250 చదరపు మీటర్ల వరకు నివాస సముదాయాలతో భవనాల నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం అనుమతించాలన్నారు.
- అంతర్జాతీయసరిహద్దుల దగ్గర రక్షణ ప్రాజెక్టులు నిర్మించేందుకు అడవులను నరికివేయాల్సిన అవసరం లేదు. ముఖ్యమైన జాతీయ కార్యక్రమాలు తత్ఫలితంగా ఆలస్యం అవుతున్నాయి.
- నూనెమరియు సహజ వాయువు వెలికితీత: అటవీ ప్రాంతం వెలుపల రంధ్రాలు వేయడం ద్వారా అటవీ భూమికి దిగువన కనుగొనబడిన చమురు మరియు సహజ వాయువును వెలికితీసేందుకు కొత్త పర్యావరణ అనుకూల పద్ధతులు అభివృద్ధి చేయబడుతున్నాయి. పర్యావరణానికి హాని కలిగించే ఈ సాంకేతికతపై చట్టం వర్తించకూడదు.
- జంతుప్రదర్శనశాలలు, సఫారీ మరియు అటవీ శిక్షణ కోసం సౌకర్యాల నిర్మాణం వంటివి అటవీ మరియు జంతుజాలం సంరక్షణకు సంబంధించి అటవీయేతర ఉపయోగాల వర్గం నుండి మినహాయించాలని సూచించబడిన కార్యకలాపాలకు ఉదాహరణలు.
- ప్రైవేట్ అటవీ భూమిని కంపెనీలకు లీజుకు ఇచ్చే ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి అవసరం లేదు.
- ముందస్తు ఆమోదంలేని పక్షంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు మార్గం చూపేందుకు చెట్ల పెంపకాన్ని నిలిపివేస్తారు. అటవీ నిర్మూలన చివరికి సవరించిన చట్టం వల్ల వస్తుంది.
- అడవులలోనివాస కులాలు మరియు తెగల హక్కులు లేదా జీవనోపాధి సర్దుబాటుల వల్ల ప్రభావితం కాదు.
- జంతుప్రదర్శనశాల, సఫారీ మరియు శిక్షణ సౌకర్యాల అభివృద్ధి వల్ల వన్యప్రాణులు ప్రభావితమయ్యాయి.
- మూలం → దిహిందూ

ఏదిచింత ఉందా?

- ప్రైవేట్ బూమి వినియోగాన్ని వ్యక్తిగత హక్కుగా అంగీకరించడం వల్ల పర్యావరణ వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది. అటవీ నిర్మూలన రేటు పెరుగుతోంది

2. - భారతీయ రాబందులు:

GS III

విషయం → పర్యావరణం సంరక్షణ:

➤ సందర్భం:

- 1993 మరియు 2003 మధ్య భారతదేశంలో రాబందుల జనాభాలో 96% క్షీణత కారణంగా ఆందోళన పెరిగింది, దేశవ్యాప్తంగా జాతులను రక్షించడానికి 2006 మరియు 2020-2025లో రెండు కార్యాచరణ ప్రణాళికలను అభివృద్ధి చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రేరేపించింది. అంతరించిపోతున్న రాబందుల జనాభాను సంరక్షించడానికి రాష్ట్ర స్థాయి కమిటీలను ఏర్పాటు చేయడం ఈ జాతీయ వ్యూహం యొక్క ప్రధాన పని లక్ష్యాలలో ఒకటి.

భారతదేశం లో, **NSADS** రాబందులకు తీవ్రమైన ముప్పు కలిగిస్తుంది:

- మూడు NSAIDలు తరచుగా ఉపయోగించబడతాయి, అడవి రాబందుల జనాభా క్షీణతను ఆపడానికి కేంద్రం యొక్క 20 సంవత్సరాల పనిని ఉంచుతుంది.
- భర్తీ డైక్లోఫెనాక్, రాబందులను చంపే ఔషధం యొక్క ప్రవృత్తి కారణంగా 2006లో భారతదేశం దీనిని నిషేధించింది, అసిక్లోఫెనాక్, కెటోప్రోఫెన్ మరియు నిమెసులిడ్ అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

డిక్లోఫెనాక్:

- పశువుల కోసం చికిత్స ఔషధం, డైక్లోఫెనాక్, రాబందులలో మూత్రపిండాల వైఫల్యానికి మరియు రాబందుల జనాభాలో క్షీణతకు ముడిపడి ఉంది.
- ఇది 2006లో నిషేధించబడినప్పటికీ, ఔషధం ఇప్పటికీ అందుబాటులో ఉంది.

- డిక్లోఫెనాక్ రాబందులు ప్రమాదకరమైనవి అయినప్పటికీ, పశువైద్యులు జంతువులకు చికిత్స చేయడానికి మందులను ఉపయోగిస్తారు. రాబందులు కళేబరాలను తిన్నందున, మందులు వాటి శరీరాలు శోషించబడతాయి.

రాబందుపరిరక్షణ కోసం కార్యాచరణ ప్రణాళిక 2020-2025:

- తమిళనాడు, మహారాష్ట్ర, త్రిపుర మరియు కర్ణాటకలలో రాబందుల సంరక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని సిఫార్సు చేయబడింది.
- "రాబందు సేఫ్ జోన్" యొక్క సృష్టి మిగిలిన రెడ్ హెడ్డ్ మరియు ఈజిప్షియన్ రాబందుల జనాభాను కూడా కాపాడుతుంది.

రాబందులు కోసం పర్యావరణ పరిరక్షణ ఎందుకు కీలకం?

- కారియన్స్ నియోగం కారణంగా, రాబందులు అంతర్గత సంక్రమణ-నియంత్రణ యంత్రాంగానికి కీలకం.
- అభివృద్ధి రాబందులు మరియు ఇతర స్వామెంజర్లచే సామరస్యపూర్వకమైన మరియు సమతుల్య వాతావరణం నిర్వహించబడుతుంది. ఆశ్చర్యకరంగా, రాబందులు కలుషితమైన కళేబరాలను తింటాయి మరియు అనారోగ్యానికి గురికావు.
- కడుపుఆమ్లాలకు అలా చేయగల సామర్థ్యం ఉన్నందున, అవి వైరస్‌ను నిర్మూలించగలవు. అందువలన, ప్రసార గొలుసు కత్తిరించబడుతుంది. కలరా, పుట్ అండ్ మోత్ డిసీజ్, రేబిస్, డిప్టెరింగ్ మరియు ఆంట్రాక్స్ వంటి ప్రమాదకరమైన వైరస్‌లు వాటి వ్యాప్తిలో నిశితంగా నియంత్రించబడతాయి.

• మూలం → దిహిందూ

3. - భారత వాతావరణ శాఖ:

GS II

విషయం → రాజ్యాంగబద్ధమైనది మరియు

రాజ్యాంగేతర

సంస్థలు:

➤ సందర్భం:

- బంగాళాఖాతంలో గురువారం కనిపించిన అల్పపీడనం మరో నాలుగు రోజుల్లో తుపానుగా మారే అవకాశం ఉందని భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎండ్) తెలిపింది.

IMD గురించి:

- భారతదేశం వాతావరణ శాఖ (IMD) 1875లో స్థాపించబడింది. ఇది భారత ప్రభుత్వంలోని ఎర్త్ సైన్సెస్ మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క విభాగం.
- ఇది ఇది వాతావరణ పరిశీలనలు, వాతావరణ అంచనా మరియు భూకంప శాస్త్రానికి బాధ్యత వహించే ప్రధాన సంస్థ.
- ప్రపంచం IMD అనేది వాతావరణ సంస్థను రూపొందించే ఆరు భౌగోళిక కేంద్రీకృత వాతావరణ కేంద్రాలలో ఒకటి.

ప్రయోజనం:

- ఆఫ్ షోర్స్ మురు అన్వేషణ, షిప్పింగ్, విమానయానం, నీటిపారుదల మరియు వ్యవసాయంతో సహా వాతావరణ-సన్నితమైన పరిశ్రమల యొక్క అత్యంత సమర్థవంతమైన కార్యాచరణను నిర్ధారించడం. వాతావరణ డేటాను కంపైల్ చేయడానికి మరియు ప్రస్తుత మరియు రాబోయే సూచనలను అందించడానికి.

- ఉష్ణమండల తుఫానులు, నోర్ ఈస్టర్లు, దుమ్ము తుఫానులు, భారీ వర్షం, మంచు, చలి మరియు వేడి తరంగాలు వంటి ప్రమాదకరమైన వాతావరణ పరిస్థితుల కోసం హెచ్చరికలు జారీ చేయడం, ఇది ఆస్తి నష్టం మరియు మరణం రెండింటినీ కలిగిస్తుంది.
- వాతావరణ శాస్త్రం మరియు సంబంధిత డెమోనోలలో పరిశోధన నిర్వహించడానికి మరియు ముందుకు సాగడానికి, IMD అవసరం. పారిశ్రామిక నిర్వహణ, చమురు అన్వేషణ మరియు ఇతర దేశ నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో వాతావరణ సమాచారం అవసరం దీనికి కారణం.

• మూలం → దిహిందూ

4. - భారతదేశ అధికారిక భాష:

GS II

విషయం → రాజ్యాంగబద్ధమైనదినిబంధనలు:

➤ సందర్భం:

- ఇల్లుమంత్రి అమిత్ షా సూచన మేరకు అధికార భాషా కమిటీ నివేదికను చైర్మన్ డ్రైపది ముగ్గు ఇటీవల ఆమోదించారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లో మాట్లాడే హిందీ, ఇతర ప్రాంతీయ భాషలను ప్రధాన విశ్వవిద్యాలయాల్లో బోధించాలని సూచించారు. హిందీ విద్యను అందరికీ తప్పనిసరి చేయాలన్న వాదన మళ్ళీ తెరపైకి వచ్చింది.
- ఒక దేశం, రాష్ట్రం లేదా ఇతర సంస్థలు ప్రత్యేక హోదా ఇచ్చిన భాషను అధికారిక భాష అంటారు. న్యాయ, శాసన మరియు/లేదా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక విభాగాలు మాట్లాడే ప్రాంతీయ మాండలికాలను వివరించడానికి అధికారిక భాషలు తరచుగా ఉపయోగించబడతాయి.

రాజ్యాంగబద్ధమైనదినిబంధనలతో అనుబంధించబడిన పదం యొక్క ఉపయోగం:

- యూనియన్ యొక్క భారత రాజ్యాంగంలో పేర్కొన్నట్లు అధికారిక భాష హిందీ (దేవనాగరిలో వ్రాయబడింది).
- జనవరి 25, 1965, రాజ్యాంగం అన్ని అధికారిక యూనియన్ కార్యకలాపాలకు ఆంగ్లాన్ని ఉపయోగించడాన్ని తప్పనిసరి చేసింది. ఇది ప్రాథమికంగా హిందీని భర్తీ చేయడం అంత త్వరగా జరగదనే నమ్మకానికి దారితీసింది. అలా హిందీ, ఇంగ్లీషు జాతీయ భాషల జాబితాలోకి చేర్చబడ్డాయి.

- మరాఠ్ రాజ్యాంగం ఆర్టికల్ 343(1)లో దేవనాగరిలో వ్రాయబడిన హిందీ యూనియన్ యొక్క అధికారిక భాషగా ఉంటుందని పేర్కొంది.

స్థానికభాషలు:

- ఒకటిరాష్ట్ర అధికార భాష రాజ్యాంగంలో పేర్కొనబడలేదు. కానీ ఇది కూడా కలిగి ఉంటుంది:
- రాష్ట్రానికి చెందినదిహిందీతో సహా ఏదైనా ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ స్థానిక భాషలను రాష్ట్ర అధికార భాషగా ప్రకటించే అధికారం శాసనసభకు ఉంది. అప్పటి వరకు రాష్ట్ర అధికార భాషగా ఆంగ్లం కొనసాగుతుంది.

చట్టాలు మరియు శాసనాలు క్రింది భాషలలో వ్రాయబడ్డాయి:

రాజ్యాంగం యొక్క షరతులు:

- పార్లమెంట్ ఆమోదించబడిన చట్టం సుప్రీం కోర్ట్ ప్రొసీడింగ్స్ మరియు యూనియన్ చట్టాలలో ఉపయోగించాల్సిన భాషను పేర్కొనవచ్చు.
- ఎస్సీ సమావేశాలు ప్రస్తుతం పూర్తిగా ఆంగ్లంలో నిర్వహిస్తున్నారు.
- అధ్యక్షుడు (OLA) ఏదైనా చట్టం, శాసనాలు, ఆదేశాలు, నియమాలు లేదా బైలాలును మూల్యాంకనం చేయడంలో 1963 అధికారిక భాషల చట్టాన్ని అనుసరించాలి.
- పార్లమెంటుకు సమర్పించిన అన్ని కొలతల అనువాదంలో హిందీని ఉపయోగించాలి.

- రాష్ట్రానికి చెందినదిచట్టాలు లేదా శాసనాలు అప్పుడప్పుడు చట్టానికి అనుగుణంగా హిందీలోకి అనువదించబడవచ్చు.
- రాష్ట్రానికి చెందినదినుప్రీంకోర్టు విచారణలో హిందీ లేదా మరేదైనా అధికారిక రాష్ట్ర భాషను ఉపయోగించడాన్ని రాష్ట్రపతి ముందస్తు అనుమతితో రాష్ట్ర గవర్నర్ అనుమతించవచ్చు.

ముగింపు:

- భారతదేశం లాగాబహుభాషా దేశంలో భాష యొక్క సమస్య విభజన మరియు సవాలుగా ఉంటుంది. జాతీయ సమైక్యతను పెంపొందించే సమస్యలకు మొత్తం దేశానికి ఒక భాష అనేది ఆచరణాత్మక పరిష్కారం కాదు. ఈ వాస్తవాన్ని రాజ్యాంగ రచయితలు మరియు మన న్యాయ వ్యవస్థ ఇద్దరూ అంగీకరించారు. కాబట్టి అతను బహుభాషా సూత్రాన్ని కనుగొన్నాడు.
- మూలం→దిహిందూ

GURU DEEKSHAA IAS

సంపాదకీయం విశ్లేషణ

1. అత్యున్నతమైనది కోర్టు గురించి అన్నీ:

సుప్రీంకోర్టు చరిత్రపై నేపథ్య సమాచారం:

- కలకత్తా సర్వోన్నత న్యాయస్థానం 1773 రెగ్యులేటింగ్ చట్టం ద్వారా పూర్తి అధికార పరిధి మరియు అధికారాలతో కూడిన కోర్టుగా స్థాపించబడింది. బెంగాల్, బీహార్ మరియు ఒరిస్సాలో, అన్ని నేరారోపణలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, వినడానికి మరియు నిర్ణయించడానికి ఇది స్థాపించబడింది. కేసులు మరియు ప్రాసీడింగ్స్.
- వరుసగా 1800 మరియు 1823లో, కింగ్ జార్జ్ III మద్రాసు మరియు బెంబాయి సుప్రీం కోర్టులను స్థాపించాడు.
- కలకత్తా, మద్రాస్ మరియు బెంబాయిలోని సుప్రీం కోర్టులు మరియు ప్రెసిడెన్సీ పట్టణాలలో సదర్ అదాలత్లు 1861 నాటి భారతదేశ హైకోర్టుల చట్టం ద్వారా రద్దు చేయబడ్డాయి, ఇది అనేక ప్రావిన్సులలో హైకోర్టులను స్థాపించింది.
- 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టం ద్వారా ఫెడరల్ కోర్ట్ ఆఫ్ ఇండియాను స్థాపించే వరకు, ఈ హై ట్రిబ్యూనల్లు ప్రతి కేసులో అత్యున్నత న్యాయస్థానాలుగా గుర్తింపు పొందాయి.

సుప్రీంకోర్టుదియొక్క రాజ్యాంగ నిబంధనలు:

- భారతీయుడు రాజ్యాంగంలోని అధ్యాయం 6 మరియు పార్ట్ V (ది యూనియన్) ప్రకారం, సుప్రీంకోర్టు ఒక నిబంధనను (ది యూనియన్ జ్యూడిషియరీ) చట్టబద్ధం చేస్తుంది. ఆర్టికల్ 124 నుండి 147 వరకు రాజ్యాంగం,

నిష్పాక్షికత, రాజ్యాంగబద్ధత, బాధ్యతలు మరియు సుప్రీంకోర్టు యొక్క విధివిధానాలకు సంబంధించినవి.

- భారతీయుడు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 124(1) ప్రకారం, భారత సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (CJI) మరియు మరో ఏడుగురు న్యాయమూర్తులను కలిగి ఉంటుంది, చట్టం ప్రకారం పార్లమెంటు అధిక సంఖ్యను నిర్ణయిస్తే తప్ప.
- మూలం అధికార పరిధి, అప్పీలేట్ అధికార పరిధి మరియు నలహా అధికార పరిధి భారతదేశ సుప్రీంకోర్టు యొక్క మూడు అధికార పరిధి. ఇది విస్తృత సామర్థ్యాలను కూడా కలిగి ఉంది.
- సుప్రీంకోర్టులో పనిచేస్తున్న 34 మంది న్యాయమూర్తులలో భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఒకరు. 1950లో దీనిని స్థాపించినప్పుడు భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తితో సహా ఎనిమిది మంది న్యాయమూర్తులు కోర్టును ఏర్పాటు చేశారు.
- వారు పార్లమెంటు రూపొందించిన చట్టాలకు లోబడి ఉండవచ్చు.

సుప్రీంకోర్టు ఎక్కడ ఉంది?

- రాజ్యాంగం యొక్క దీని ప్రకారం, ఢిల్లీ సుప్రీంకోర్టుకు నిలయం. అదనంగా, సుప్రీం కోర్టు కోసం కొత్త భవనం లేదా స్థలాన్ని ఎంచుకోవడానికి ప్రధాన న్యాయమూర్తికి స్వేచ్ఛ ఉంది.
- రాష్ట్రపతి అతను లేదా ఆమె సమ్మతితో మాత్రమే ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించగలరు. ఈ నిబంధన ఐచ్ఛికం మాత్రమే; అవసరం లేదు. సుప్రీంకోర్టు స్థానానికి కొత్త స్థలాన్ని ఎంపిక చేయమని రాష్ట్రపతిని లేదా ప్రధాన న్యాయమూర్తిని కోర్టు ఆదేశించదు.

న్యాయస్థానంలో విచారణ:

- అత్యున్నతమైనది కోర్టు, రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో ఆమోదించబడిన పద్ధతులు మరియు విధానాలను నియంత్రించే నియమాలను రూపొందించవచ్చు.
- రాజ్యాంగబద్ధమైనది ఆర్టికల్ 143 ప్రకారం రాష్ట్రపతి చేసిన కేసులు లేదా సూచనలను కనీసం ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్ నిర్ణయిస్తుంది. అన్ని ఇతర కేసులలో, నిర్ణయం తరచుగా కనీసం ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల బెంచ్ ద్వారా తీసుకోబడుతుంది.

సుప్రీంకోర్టు యొక్క ప్రయోజనం:

- అప్పీల్ యొక్క అత్యున్నత న్యాయస్థానంగా, సుప్రీంకోర్టు రాజ్యాంగ హక్కులు మరియు స్వేచ్ఛలను పరిరక్షిస్తుంది.
- అందువలన, అప్పగించిన పనులను విజయవంతంగా పూర్తి చేయడానికి స్వయంప్రతిపత్తి అవసరం. ఇది శాసనసభ (లెజిస్లేచర్) మరియు కార్యనిర్వాహక (మంత్రుల మండలి) శాఖల (పార్లమెంట్) జోక్యం, ఒత్తిడి మరియు ప్రభావం నుండి రక్షించబడాలి. బయటి పార్టీల జోక్యం లేకుండా తన బాధ్యతలను నెరవేర్చడానికి పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలి.

2. సింధులోయ నాగరికత:

సింధులోయ నాగరికత యొక్క లక్షణాలు:

సింధులోయ నాగరికత యొక్క అవలోకనం:

- సింధు లోయ నాగరికతను తరచుగా హరప్పా నాగరికత అని పిలుస్తారు, ఎందుకంటే దయా రామ్ సాహ్ని 1921లో హరప్పాలో మొదటి త్రవ్వకాల స్థలాన్ని పర్యవేక్షించారు.
- బలూచిస్తాన్సుక్సెగెందర్ ప్రాంతం, తూర్పున అలంగీర్పూర్, దక్షిణాన దైమాబాద్ మరియు ఉత్తరాన జమ్మూ మరియు కాశ్మీర్లోని మండలో అత్యధికంగా IVC రేట్లను కలిగి ఉన్నట్లు చెబుతారు.
- చైనీస్ఈజిప్ట్, ఈజిప్ట్ మరియు మెసొపొటేమియా లేదా సుమేరియన్ నాగరికతలను కలిగి ఉన్న నాలుగు ఆధునిక పట్టణ నాగరికతలలో సింధు లోయ నాగరికత అతిపెద్దది.
- ఈజిప్షియన్నాగరికత నైలు నది ఒడ్డున అభివృద్ధి చెందింది, మెసొపొటేమియా నాగరికత టైగ్రిస్ లేదా యూఫ్రేట్స్ నది ఒడ్డున అభివృద్ధి చెందింది మరియు చైనీస్ నాగరికత హ్యంగ్ హో నది ఒడ్డున అభివృద్ధి చెందింది, అయితే IVC సింధు నది ఒడ్డున ఉంది. నది. .
- కంచు/ఇది చాల్కోలిథిక్ యుగంలో ప్రారంభమైనందున దీనిని తరచుగా కాంస్య యుగం నాగరికత అని పిలుస్తారు.
- సింధులోయలో, పురాతన నగర శిథిలాలు 1920 లలో కనుగొనబడ్డాయి, తవ్వకాలు జరిగాయి. హరప్పా మొదటి నగరం కనుగొనబడింది.
- ఆర్కియాలజిడిపార్థ్మెంట్ డైరెక్టర్ జాన్ మార్షల్ ప్రకారం, సింధు లోయ నాగరికత 1924లో కనుగొనబడింది.

- 800 సంవత్సరాలు, సుమారుగా 2700 నుండి 1900 BC వరకు, సుమారుగా.
- సింధునదీ లోయల పైన.
- ఉదాహరణకిహరప్పా నాగరికత.
- నగరంజీవితం ప్రారంభం.
- పాకిస్థాన్లోని పంజాబ్ ప్రావిన్స్లోని మోంట్గోమేరీ జిల్లాలో దయారామ్ సాహ్ని 1921లో హరప్పా ప్రదేశాలను కనుగొన్నారు.
- ఆర్మోపాంజో దారోను కనుగొన్నారు. డి. బెనర్జీ పాకిస్థాన్లోని సింధ్ ప్రావిన్స్కు చెందినవారు, ప్రత్యేకంగా లర్కానా ప్రాంతానికి చెందినవారు.
- నగరంలో, రెండు విభిన్న పొరుగు ప్రాంతాలు ఉన్నాయి: దిగువ పట్టణం మరియు సిటాడెల్ (పశ్చిమ) (తూర్పు).
- ఎరువురంగుల కుండలపై నలుపు రంగు డిజైన్లు వేస్తారు.
- ఉదాహరణలలోసీల్స్, పొడవాటి రాతి కత్తులు, ప్రత్యేకమైన పూసలు మరియు రాతి బరువులు ఉంటాయి.
- రాగి, కాంస్య, వెండి మరియు బంగారం అన్నీ సులభంగా అందుబాటులో ఉండే లోహాలు.
- ఫైయెన్స్టుప్రించడానికి కృత్రిమ పద్ధతులను మాత్రమే ఉపయోగించవచ్చు.
- వారిప్రాంతంలో నిపుణులు.

పట్టణీకరణమరియు పట్టణాల కోసం ప్రణాళిక

- హరప్పన్నాగరికత యొక్క అత్యంత ముఖ్యమైన మరియు విలక్షణమైన అంశాలలో ఒకటి పట్టణం యొక్క లేఅవుట్. అందుకే దీనిని పట్టణ నాగరికత అని పిలిచేవారు.

- క్రిందపట్టణం మరియు కోట పట్టణం యొక్క రెండు విభాగాలు. సామాన్యులు దిగువ పట్టణంలో, ఉన్నత వర్గాలు కోటలలో నివసించేవారు.
- డ్రైనేజీవ్యవస్థ IVC యొక్క మరొక ముఖ్యమైన భాగం. కాలువలకు రాతి లైనింగ్లు ఉన్నాయి మరియు కాలిన ఇటుకలతో నిర్మించబడ్డాయి.
- బలవరచనిచిన్నదారో ఒక్కటే పట్టణం.

వ్యవసాయంమరియు ఆర్థిక వ్యవస్థ

- వారుగోధుమలు మరియు బార్లీ పుష్కలంగా ఉత్పత్తి చేయబడింది. ఇతర పంటలతో పాటు పప్పుధాన్యాలు, ధాన్యాలు, పత్తి, ఖర్జూరం, సీతాఫలాలు, పెసలు, నువ్వులు మరియు ఆవాలు కూడా సాగు చేశారు.
- బియ్యం కోసం, కఠినమైన రుజువు లేదు.
- దానిజనాభాలో ఎక్కువ మంది రైతులు కావడంతో, హరప్పా నాగరికత వ్యవసాయ-వాణిజ్యానికి సంబంధించినది.
- పత్తివ్యవసాయం చేసిన మొదటి ప్రజలు హరప్పన్లు.
- ముద్రలతని ప్రతిష్టాత్మకమైన కళాత్మక ఉత్పత్తి. చదరపు ఆకారపు ముద్రలను రూపొందించడానికి స్టాటెట్ ఉపయోగించబడుతుంది.

- ఎద్దులత్యంత ఫీచర్ చేయబడిన జంతువు.
- కంకణాలుమరియు పెల్ ఆభరణాలను తయారు చేయడం మరొక అభిరుచి.
- సింధులోయ నాగరికత ప్రబలంగా ఉన్న కాలంలో గణనీయమైన భూ-సముద్ర వాణిజ్యం జరిగింది.
- లోథాల్మీపంలో, హరప్పా నాగరికత కాలం నాటి డాక్యూర్డ్ కనుగొనబడింది.

హరప్పన్యతం

- మొహెంజో-దారో వద్ద, పశుపతి ముద్ర కనుగొనబడింది, ఇది యోగి యొక్క చిత్రం ఉంటుంది.
- గేదె, పులి, ఏనుగు, ఖడ్గమృగం మరియు జింకలు ముద్రపై యోగి చుట్టూ గుమిగూడాయి.
- ఫాలిక్పూజల ఆనవాళ్లు దొరికాయి.
- హరప్పా వాసులుమాతృదేవతకు పూజలు చేశారు. హరప్పాలో కనుగొనబడిన సిరామిక్ విగ్రహం రుజువుగా పనిచేస్తుంది.
- ఇదిగ్రేట్ బాత్, మొహెంజోదారో నిర్మాణం కనుగొనబడింది. తలచుకుని కర్మ స్నానం చేశారు.
- ఈనాగరికత దేవాలయాల ప్రస్తావన లేదు.
- భూమిపై, అనేక తాయెత్తులు కనుగొనబడ్డాయి.

సింధులోయ ప్రదేశాలు మరియు వాటి ప్రత్యేకతలు:

హరప్పా:

- రాళ్ళుసీల్స్గా ఉపయోగిస్తారు.
- రవివది ఒడ్డున ఒక కోట ఉంది.

మొహెంజోదారో:

- గొప్పబాత్, గ్రేట్ గ్రానరీ, డ్యాన్స్ గర్ల్, గడ్డం ఉన్న మనిషి, కాటన్ మరియు అసెంబ్లీ హాల్
- దీని యొక్క "మృతుల పర్యటం" అని అర్థం.
- సింధునది ఒడ్డున.
- దాడిలేదా వరద ద్వారా నాశనమైందని నమ్ముతారు (విధ్వంసం క్రమంగా జరగలేదు).

చన్ద్రుదారో:

- సింధునది ఒడ్డు. - మాకీ మరియు గోపాల్ మజుందార్ (1931) కనుగొన్నారు.
- జాంగర్మరియు జఖార్ పూర్వ హరప్పా సంస్కృతులు.
- ది సిటాడెల్ ట్రామ్ మిగిలి ఉంది.

కాశీబంగన్:

- ఎ.ఘాష్ రాజస్థాన్ లోని ఘగ్గర్ నదిని కనుగొన్నాడు (1953).
- మండుతున్నబలిపీఠాలు
- ఒంటెలఎముకలు.
- గడ్డలురుజువు
- (గుర్రాలను ఉపయోగించనప్పటికీ, సింధు లోయ ప్రజలు ఉపయోగించారు.)
- అంతేకది సింధు సామ్రాజ్యానికి మూడవ రాజధానిగా పనిచేసింది.

లోధాల్:

- గుజరాత్ ఎన్ ఆర్ భోగవ నదిని గుర్తించారు. రావు (1957)
- మండుతున్నబలిపీఠాలు
- సబర్మతి ఉపనది ప్రస్తావన లేదు.
- గిడ్డంగి.
- ప్రారంభ హర్షర్ మరియు డాకింగ్.
- ఒకటిలేదా మరిన్ని శ్వశానాలు
- బియ్యంపొట్టు
- ఇల్లుగేటెడ్ (మినహాయింపు).

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

